Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lateinisch-deutsche Sammelhandschrift des Heinrich Otter - Cod. St. Blasien 77

Schera, Heinrich Otter de

[Italien, Konstanz], [1439-1442]

Schneyer 7, S.620 Nr. 63

urn:nbn:de:bsz:31-51901

Visual Library

reuelacione et racione ¶ Primo ostenditur quod sancti qui ante fa-
ctam fuerunt caritatis et pro nobis orabant dum
essent in miseria Manifestum est quod minus pro nobis orant
dum sint in gloria Cum eorum caritas non sit diminu-
ta sed augmentata ¶ 2o ostenditur reuelacione Ma-
nifesto omnium sanctorum quidam vir sanctus per reuelacionem
vidit quod beata virgo et omnes ordines sanctorum ad deum pro-
fessionaliter accedebant Et ipsum pro humano genere su-
pliciter adorabant Rogemus ergo etc.

Erat ihesus eiciens demonium et illud erat mutum
luce xi. Matheus etiam describit hunc hominem cecum
fuisse Exposito texto ewangelico Notare debemus tria
miracula facta a deo Cecus videt mutus loquitur Et posses-
sus a demone liberatur Et secundum hec tria ewangelium
diuiditur in tres partes In prima parte notare debemus cle-
mentiam sue sapientiam christi in calumpniatorum confuta-
cione In 2a parte debemus notare equaliter dominus per sua
infinitam misericordiam hominem a potestate dyaboli liberat In terc-
ia parte ostendit nobis christus suam bonitatem in sua be-
nigna amonicione vbi nos amonet vt recidiuum
caueamus ¶ In prima parte dicit Ewangelium quod ihesus eiciens
demonium Per istum demoniacum quilibet peccator designatur
qui per immundiciam peccati tamquam a demone possidetur
Vnde notandum quod tria dampna homo incurrit sicut in
quo notatur in hoc ewangelio ¶ Primo quod facit hominem surdum
maxime in intellectu cordis ne audiat verbum dei
Contra verbum dei specialiter 2or operatur in anima quod fuit
dyaboli gracia illuminat enim intellectum cordis quod
ad deum psalmista illumina oculos meos ¶ 2o inflammat
cor in caritate dei Luc. Nonne cor nostrum ardens
erat in nobis dum loqueretur nobis in via etc. 3o animat
animam sanctis Iam mundi estis omnes propter sermonem
quem dixi vobis 4o animam deo iungit Qui ex deo
est verba dei audit ¶ 2m dampnum est quia peccatum facit
hominem mutum in ore Cum tamen 4or verba de ore

diuisio in tres partes

pars prima

Nota tria dampna
Primum dampnum

2m dampnum
Nota [illegible]

p^m9 iubu hois decant exerce Primu vbu e vm gfessionis
vt ho pcca sua manifestat p gfessione dyabolo
aut quoq gstringit collu peccatoris i gstiaz reddit
Sicut lupus collu agni ne gsiteatur pcce et ideo
qz ipe dyabolus timet dicente Jacobi dicetis Confitemini
alterutrum pcca vra // 2m e vm oronis videlz ut
2m iubu ho oret vt deus eu ab imminentibus piculis gseruet
et defendat eu adversus temptatoes et vita eterna ei
tribuat Jacobi Orate pinuice vt saluemini // 3m
e vm laudis ut deum pro bnfitiis die noctu-
3m iubu qz laudet ps Ois sps laudet dnm Jtem laudate
dnm omnes gentes Paulus Empti eni estis p-
tio magno glorificate et portate deu etc // 4m vm
4m iubu e vm edificationis sive instructionis vt vnus
aliu viam veritatis instruet articulos fidei
dnicam oroz et alia bona q pt saluti aie Et
hoc faciat vbis et opibus vbis p exhortatione
Operibus boni exemplu dando het duo tangit
ysidor vbi dr Cepit ihs facere et docere // 3m dapn
e qz pmu facit hoiem cecu i intellectu ne
3m dapnu videat quid i deu peccat videlz spm gtep-
nendo Vn dr Omnis amici mei recesserunt
a me / Proximu malo exemplo corrumpendo
seipsum tempus prite i vaniter expendendo
Vn mersta No dampna fleo rerum Sz plus fleo
dampna dierum / Dns aut liberat suos ab istis mal
Sic corpalit istud liberavit a demonio a sur-
ditate et cecitate Vn dns pfecc. vocat pt-
tatorem Accede videre et ego suscipiam te et
Cecus i peccator Cecu illuminat qn ei dns sciaz mandatoz suo
rum i fundit Vn ps Da m i intellectu ut dis
cam madata tua Surdo auditus redditur
qn deus hoi desideriu ad audiendu vbm divinu
gferet Deus desiderio Ympsus dr O qua dulcia fau
cibus meis eloquia tua sup mel ori meo Mu
tus loquitur qn peccator pcca sua pure gfitetur
cu voluntate emendandi se Vn ps Gendo

gratulabor illi Demoniaco liberato quod voluntas p[er]ta-
di aufferet ab homine Et desiderium boni agendi ei
inspiraret Quandocumque enim homo impetum habituet et
a demonio possidetur Unde Johannes Christi fuit pecca-
simus etc. pt i. dyab[ol]o. Item In 2a parte illius Ewangelij 2a ro predicabilis
homine demens sua dementia i calumpniatorum conflu-
tatores Scribe et phariseis qui erant sui emuli dicere(nt)
in beelzebub principe demoniorum eicit demonia Et
hoc fecerunt talia detractia propter de stulto homine quia Un-
de In via stultus vel simplex ambulans cum ipse sit
insipiens ipse omnes stultos estimat 2o propter invidia
alieni boni quia. Ambulans vere in itinere et ti-
mens deum despicitur ab eo qui ducit vitam malam
Unde in genesi Cayn odio habuit Abel 3o propter verba
que ipsum sequebantur propter signa que fecit propter talia verba ipsi
doctrina sua putare valebat Quia doctrina sua
ipsis erat contraria ipsi enim tunc temporalia ama-
bant Xpc autem celestia predicabat Unde dixit penitenciam
agite appropinquabit enim regnum dei Christus autem h' appropinquabit vere etc.
calumpniatam sibi imponentibus per 2 rationes tendit
Dicebant enim ipsum demonem expellere per be-
elzebub principe demonium Prima solutio rationis pa ro
talis est Si in aliquo regno divisio oritur ut in formica
opus quod in nichilum redigatur Unde in textu Omne regnum
in se divisum desolabitur Si ergo aliquis demonium
per alium demonem expelleret esset eis contrarium
et regnum eorum sit desolaretur et in corporibus
hominum regnare non posset Igitur in nomine principis
demoniorum demonium non expello 2a ratio talis 2a ro
vel iniquus sicut discipuli mei autem gentiles sunt
Quidam enim expellerent faceret in virtute no-
minis mei Sic et filij vestri i. exorziste vestri
etiam expellunt eodem modo in virtute mei nominis istorum
honore deo attribuitis Sed quando ego expello ho-
nore et virtute mea dyabolo attribuitis Et deo
atribuere deberetis. fuerant enim tunc quedam
exorzistas per quos homines a demonibus obsessos

liberavit ¶ 3m ro th(em)a e(st) sup(er) illud Cum fortis ar-
3o ro matus etc. Dyab(olu)s an(te) nativitate(m) xpi totu(m) mundum
pacifice possidebat Sz me p(er)veniente fortior illo
spoliavi et ligavi Ex quo aut(em) ipso su(m) fortior ipsius
4a ro adiutorio nichil indigeo ¶ 4a r(ati)o th(ema)tis e(st) dicte
xpo Ego et dyab(olu)s (con)traria voluntate hem(us) q(uia) q(ui)
no(n) e(st) mecu(m) e(st) (con)tra me sc(ilicet) in volu(n)tate Ego eni(m) volo
o(mn)e bonu(m) Ille vero o(mn)e malu(m) Et sic hem(us) co(n)-
traria op(er)ato(rum) q(ui) mecu(m) no(n) colligit mecu(m) dispergit
Ego eni(m) colligo ho(m)i(n)em ad fidem bonitate(m) ille aut(em)
dispergit ad vicia ¶ In t(er)cia p(ar)te p(ri)ncipali ondit x(ristu)s
suam bonitate(m) in sua benigna amonitione q(uia)
nos amonet ut recidivum caveam(us) ibi cu(m) dicit
Cu(m) aut(em) i(n)mund(us) sp(iritu)s exierit ab ho(m)i(n)e etc. Dyab(olu)s
eni(m) no(n) habitat nisi i(n) loco umbroso vario et
hu(m)ido Corda aut(em) bono(rum) ho(m)i(nu)m no(n) sunt umbrosa
s(ed) fulgida caritate virtutu(m) No(n) sunt vacua abo-
nis op(er)ib(us) Sz (com)plena No(n) sunt humida s(ed) arida ab
o(mn)i humore delicia(rum) Sepe eni(m) (con)tingit q(uod) p(ec)cator
ad p(enite)ntia(m) accedit et sp(iritu)s i(n)mund(us) ab eo recedit
Ille de inde circuit p(er) corda s(er)vo(rum) Dei i(n) q(ui)b(us) habi-
tare possit et no(n) i(n)veniens ubi habitare recedit
ad pristinos Un(de) exivit (con)cre(di)b(us) s(ed) ibi ite(rum) ma-
nere possit Un(de) no(n)du(m) q(uod) tota sit nuda cu-
Nota libz ho(m)i(n)i p(eni)tentia s(ed) op(er)ib(us) exercitatio Cordis pu-
rificatio Et honestatis (con)s(er)vatio Cum quo
ista habuit dyab(olu)s ibi locu(m) no(n) i(n)venit quo i(n)trare
possit Sz mox i(n)trare conatur Si aliq(uo)d fo-
ramen p(e)cc(a)ti i(n)venit Sepe (con)tingit q(uod) penitens
domu(m) (con)sc(ient)ie sue mundat Scopa sue (con)fessionis
Et honestatis q(ua)si sarde ornat Sz in vacat op(er)i-
bus bonis Et h(oc) est q(uod) d(icitu)r Inveniens invenit eam
vacante(m) ornata(m) et munda(m) Ideo assumit secu(m)
septe(m) sp(iritu)s i(d est) septe(m) vicia Et in domu(m) cordis (con)-
sc(ienti)e i(n)trat et sic ho(m)o recidivat Un(de) d(icitu)r Et erunt
ho(m)i(ni)s illius novissima peiora priorib(us) Un(de) nu(m)-
q(uam) e(st) exercitiu(m) virtutu(m) cu(m) sc(ri)ptura Joh(ann)is Qu(i)
p(er)severaverit s(ed) i(n) bonis op(er)ib(us) hic salvus erit

Rogemus ergo deum ut nobis concedat talem gratiam et perseverantiam operando opera bona hic in presenti ut tandem mereamur in futuro possidere vitam eternam Ad quam nos perducere dignetur Qui cum deo patre et spiritu sancto vivit et regnat per infinita secula seculorum Amen etc.

Conclusio

Si peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum inter te et ipsum solum etc. Mathei 18. Christus aliquando ostendit mirabilia sue potestatis ut malos converteret Aliquando exhibebat exempla sue sanctitatis ut bonos ad meliora alliceret Aliquando vero dabat documenta sue veritatis ut omnes ad salutem instrueret Sic et in presenti ewangelio in quo proponit quedam documenta veritatis. Primum documentum est per quod ostendit qualiter sit facienda fraterna correptio cum dicit Si peccaverit in te frater tuus id est te solo sciente vel in te et contra te malo scilicet exemplo te corrumpendo vel contumelias et iniurias irrogando Vade et corripe eum inter te et ipsum solum. Secundo est specialiter quod non omnes homines equaliter sunt eodem modo corripiendi. Quidam enim corripiendi sunt cum amore sicut simplices et mansueti qui si aliquem offendunt vel transgrediuntur continuo recognoscunt Et iste modus intelligitur inter te et ipsum solum id est dulciter et secrete Tales enim emendantur levi admonitione Augustinus prudentie viri et corrigi parati sufficit admonuisse. Quidam vero sunt corripiendi cum voce ut astuti [illegible] iste modus tangitur ubi cum dicitur Quod si te non audierit adhibe tecum adhuc unum vel duos ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum Multi enim sunt astuti besceib vff boßhait qui peccata sua tegunt et abscondunt nec corrigi volunt [illegible] confessor debet esse astutus etiam cum astutis et debet eos corrigere per testes et per alios omnes modos quibus potest Istum modum servavit Daniel contra senes astutos quos venabiliter et astute convicit ut legitur Danielis 13. Alii vero coercendi sunt cum terrore sicut superbi et contumaciosi iste modus subditur et tangitur cum dicitur

Primum documentum quod qualiter sit facienda fraterna correptio

Non quod omnes equaliter sunt corrigendi

Quidam cum amore

Aliqui cum voce

Finita 3a post [illegible] anno 1432 per Andream [illegible]